شأنه العزیز

شناسایی و ترویج مؤثرترین شیوه های آموزش بالینی برای تحقق اهداف متعالی آموزش پزشکی و تخصصی از وظایف اصلی متولیان آموزش در وزارت متبوع و دانشگاه ها است. تربیت پزشکانی عالم، حاذق، دردآشنا و انساندوست که در پیشگاه خداوند تبارک و تعالی خدمات خالصانه خود را با برگیری از تجارب تحصیلی، دانش پزشکی و ابتکار و خلاقیت ذاتی خود تقدیم خواهند نمود، رسالت مقدس مراکز آموزش بالینی است. در این مراکز مقدس و در سایه هدایت، حضور، تلاش و اشتغال اساتید عظام، همه دانشجویان، همزمان با کسب علم و تجربه و معرفت، در فرایند تدریس و انتقال تجربیات به سایرین نیز مشارکت خواهند داشت.

کتاب ارزشمند حاضر که توسط استاد بزرگوار جناب آقای دکتر سعید آصف زاده از گروه بهداشت و پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین به رشته تحریر درآمده است به نقش سرنوشت ساز دستیاران علوم پزشکی و انتقال مهارت و تجربه به دانشجویان بالینی و کارورزان می پردازد. امیدوار است این مجموعه با ارزش در توانمندسازی جامعه پرتلاش و فرهیخته دستیاری دانشگاه های علوم پزشکی کشور مفید و مؤثر واقع گردد.

دکتر محمدعلی محققی
مشاور وزیر و دبیر
شورای آموزش پزشکی و تخصصی

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

بنام خداوند جان آفرین
حکیم سخن در زبان آفرین

پیشگفتار

آموزش بالینی دستیار- کارورز (رزیدنت – انترن) شیوه‌ای مؤثر در آموزش طب بالینی است. در طی دهه‌های اخیر علاقه به وظایف آموزشی در بین دستیاران پزشکی رو به فزونی گذاشته و مسؤلیت آموزشی آن‌ها اهمیت یافته است. هم از این روی، استاد ارجمند آقای دکتر محمد علی محققی در جایگاه معاونت آموزشی وزارت بهداشت درمان و آموزشی پزشکی (و سپس به عنوان مشاور وزیر و دبیر شورای آموزش پزشکی و تخصصی) به این موضوع تأکید داشته و مسؤلیت نگارش و تدوین راهنمای آموزشی مناسبی را که بتواند به نیازهای آموزشی گروه هدف پاسخ دهد، به نگارنده واگذار نمودند[1]. به همین منظور ابتدا از دستیاران نیازسنجی مهارت‌های آموزش بالینی گردید و بر اساس نیازها، اهداف ویژه آموزشی *«توانمندسازی دستیاران در آموزش‌های بالینی»* تعیین شد و آنگاه بر پایه اهداف، مواد آموزشی گزینش، نگارش و تدوین یافت. پس از آماده‌سازی، کتاب راهنما برای دستیاران و اساتید ارسال شد و نقطه نظرهای اصلاحی و انتقادی ایشان در کتاب ملحوظ گردید.

---

[1] در جلسه اردیبهشت ماه ۱۳۸۵

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

نگارنده امیدوار است این کتاب در فرایند آموزش‌های بالینی (دستیار - کارورز) به‌کار رود و با بازتاب نظرات‌همکاران‌گرامی رفته‌رفته کامل‌ترشود.

برای آموزش کتاب حاضر روش‌های کارگاهی و یادگیری گروه‌های کوچک توصیه می‌شود، ضمن آن‌که می‌تواند توسط هر فرد علاقه‌مند مطالعه شده و روش‌های آن با انجام ورزش‌های اندیشه هر فصل، تمرین‌شود.

مراحل نیاز سنجی، تدوین مطالب آموزشی با یاری و همکاری اساتید و دستیارانی از دانشگاه‌های تیپ یک و دو انجام شد که از ایشان سپاسگزارم. همچنین بجاست که از خانم دکتر مریم رفعتی و خانم شکوفه اکبرشاهی،که در مراحلی از تهیه مطالب و نگارش این کتاب همکاری نمودند تشکر کرده و از دبیران هیئت‌های ممتحنه و ارزشیابی رشته‌های پزشکی تخصصی و آقای دکتر حمید هنرپیشه که زحمت ارزشیابی نهایی کتاب را متقبل شدند به رسم سپاس نام برم. از آقای دکترپرویز فلاح معاون آموزشی دانشگاه علوم پزشکی قزوین نیز به خاطر امعان‌نظر در فرایندهای اجرایی سپاسگزارم.

در پایان از خوانندگان گرامی به خاطر لغزش‌های احتمالی پوزش خواسته و امیدوارم با بازتاب نقطه نظرات ارزشمند خویش زمینه را برای بهبودی مطالب در چاپ‌های بعدی فراهم آورند.

سعید آصف زاده
استاد گروه بهداشت و پزشکی اجتماعی
تابستان۱۳۸۶

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com